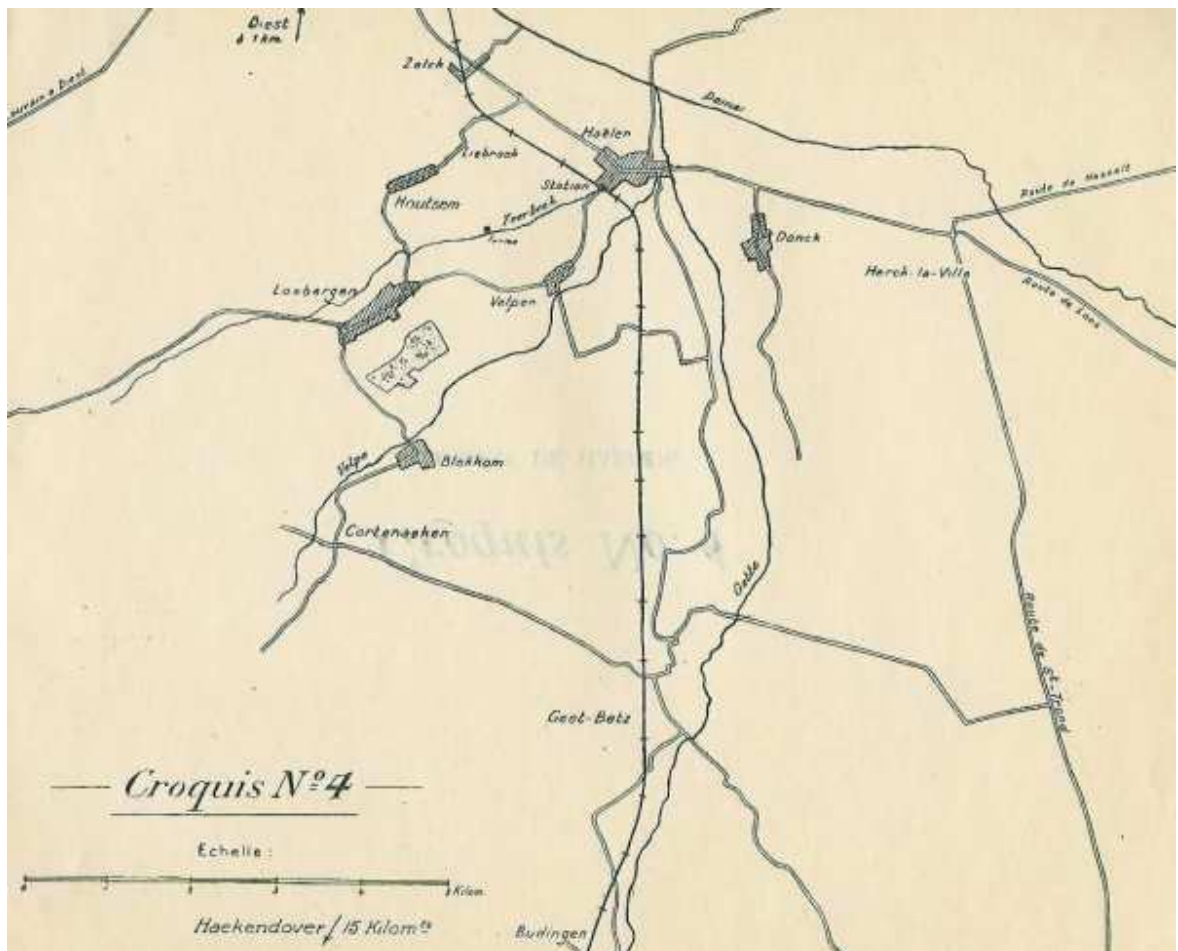

DAGBOEK VAN EEN *INCOMMUNICADO*
(DE OORLOG GEZIEN VANUIT BRUSSEL)
(Roberto J. Payró voor *La Nación*)

Brussel, donderdag 13 augustus (1914)

De colonne die gisteren nabij Diest verslagen werd heeft zich gereorganiseerd en heeft deze ochtend verscheidene aanvallen uitgevoerd op Halen (N.v.d.V.) nabij Diest, Herkede-Stad en Alken, vlakbij Hasselt. De Belgische cavalerie viel de Ulanen echter furieus aan, deed ze op de vlucht slaan en achtervolgde hen, waarbij meer dan vijfhonderd onder hen gedood werden.

Over de slag die gisteren geleverd werd in Diest, publiceerde een betrouwbaar dagblad de volgende details :

“Het is onmogelijk om de exacte verliezen van de Slag om Diest te berekenen, daar het tweede offensief gedeeltelijk tot doel had de gewonden van de eerste aanval te ontzetten. Betrouwbare bronnen laten ons echter toe om te melden dat van de twee eskaders van Mecklenburgse dragonders, slechts een tiental man zijn overgebleven. Het aantal paarden dat onder het vuur van onze mitrailleurs viel, is ontelbaar, zodat men een enorm aantal aan ruiters te voet heeft gevangen genomen. De overwinning in Halen is des te opmerkelijker daar de meerderheid van de Belgische infanterie een mars van meer dan 20 kilometer diende te maken eer ze in actie kon treden. Men haalde het geval aan van een soldaat die vanuit zijn mitrailleurspost van 11 's ochtends tot 7 uur 's avonds slag leverde, zonder ophouden en zonder gewond te raken.”

Men verzekert ons dat er vandaag verscheidene malen slag slag is geleverd met een gunstige uitkomst voor de Belgische troepen. Een hiervan vond deze ochtend plaats, in de nabijheid van Noville-sur-Mehaigne en Taviers-sur-Mehaigne, ten noorden van Eghezée, op de grens tussen de provincie Brabant en de provincie Namen. Deze was minder belangrijk dan die van de vooravond in Halen, maar eindigde op een zelfde manier, en de Belgen veroverden verscheidene Duitse mitrailleurs. Een volgende slag vond plaats rond 5u20 in Geetbets, in Brabant, vijf kilometer ten zuiden van Halen, waar een colonne van vierhonderd Duitsers werd

tegengehouden door Belgische troepen, die hen dwongen om zich terug te trekken en verscheidene doden achter te laten. Er raakten zo'n tweehonderd Belgische troepen gewond bij de gevechten rond Halen.

* * *

Houden de forten van Luik nog steeds stand ? Men bevestigt mij van wel, en ik acht het mogelijk, hoewel de Duitsers artillerie hebben ingebracht om ze te verslaan, ontmantelen en tot stilte te reduceren. Ondertussen – en ik was vergeten dit op de gepaste tijd te zeggen – werd het heroïsche Luik op 8 augustus door de president van de Franse Republiek gedecoreerd met de Orde van het Legioen van Eer (**N.v.d.V.**), “*om de moedige verdedigers van de vestiging te eren, en het gehele Belgische leger, waarmee het Franse leger sinds vanochtend samen het bloed vergiet op het slagveld*”, zo zei de heer Raymond Poincaré in een telegram aan de Koning der Belgen. Deze laatste werd net gedecoreerd met de Franse *médaille militaire*, de hoogste (**N.v.d.V.**) eer die men kan toekennen aan een buitenlander. Luik is de enige stad buiten Frankrijk die het Legioen van Eer werd toegekend en Albert is de enige niet-Fransman die de *médaille militaire* mag dragen, die tot nu toe was voorbehouden voor Franse admiraals en generaals.

* * *

Ik heb hier een samenvatting van wat er tot en met vandaag gebeurde, vanaf de bloedige daad die de vonk vormde, aangewakkerd door allen die belang hadden, voor het uitbreken van de oorlog, van deze verschrikkelijke vuurzee waarvan de gevolgen nog niet te overzien zijn.

28 juni. Moord op aartshertog Franz Ferdinand door enkele Servisch-Oostenrijkse staatsburgers.

23 juli. Oostenrijk-Hongarije stelt een ultimatum aan Servië.

25 juli. Antwoord van Servië, na overleg met Rusland, en de mobilisatie van Servië.

26 juli. Oostenrijk-Hongarije bestempelt het antwoord als onvoldoende en mobiliseert haar legers.

27 juli. Poging tot pacificerende interventie.

28 juli. Oostenrijks-Hongaarse oorlogsverklaring aan Servië.

30 juli. Uitwisseling van telegrammen tussen Groot-Brittannië, Duitsland en Rusland. Duitsland mobiliseert onder het voorwendsel van "*oorlogsdreiging*".

31 juli. Mobilisatie van Rusland. Duitse ultimatum aan Rusland met betrekking tot haar mobilisatie, en aan Frankrijk met betrekking tot haar neutraliteit.

1 augustus. Duitsland mobiliseert openlijk, mobilisatie van België, Duitse oorlogsverklaring aan Rusland. De Duitsers vallen Luxemburg binnen.

2 augustus. Oorlogsverklaring van Duitsland aan Frankrijk. Duitse en Russische troepen ontmoeten elkaar in Częstochowa (?), 's Nachts, ultimatum van Duitsland aan België met betrekking tot de vrije doortocht van Duitse troepen over het Belgisch grondgebied, en de categorische

weigering van België.

3 augustus. De Belgen blazen de bruggen over de Maas in Wezet op. De Duitsers schenden de Belgische neutraliteit. Verklaring van Sir Edward Grey over de Belgische en Nederlandse neutraliteit.

4 augustus. België wordt binnengevallen door het Duitse leger. Engelse Mobilisatie. Aanval op de forten aan de Maas door Duitse troepen. Slag om Wezet. Oorlogsverklaring van Engeland aan Duitsland. Aanval op Luik.

5 augustus. Bombardement op de forten aan de Maas. Verdediging van Luik en afslaan van de Duitse aanval. De Duitsers richten een slachting aan onder de inwoners van Weerst. Friedrich von Lippe sterft in Seraing (Bonnelles).

6 augustus. Verdediging van Luik. De Duitsers maken een bootbrug in Lieze. Oostenrijk verklaart de oorlog aan Rusland. Gedeeltelijke mobilisatie van Italië. Gevechten op de Russische grens. Engeland verhoogt de effectieven van haar leger naar vijfhonderdduizend man. Een Duitse zeilboot wordt tot zinken gebracht door een Engelse torpedoboot.

7 augustus. De forten houden stand maar de Duitsers trekken de stad Luik binnen, door de Belgische troepen verlaten, die zich zullen aansluiten bij de hoofdmacht van het leger. De Duitsers nemen notabelen van de stad mee als gijzelaar. De Duitse schepen zinken een klein Engels schip en een Noors koopvaardijship.

8 augustus. Het Duitse offensief wordt afgestopt. De Belgen maken jacht op de Ulanen in Limburg, en op de linkeroever van de Maas. De Fransen verslaan de Duitsers in Altkirch en trekken Mulhouse binnen.

9 augustus. De Tsaar verleent autonomie Russisch Polen.

10 augustus. De Ulanen maken zich meester van de gemeentekas en de postkas van Tongeren, en decimeren de bevolking van verscheidene gehuchten in Limburg. Wreedheden in Velm.

11 augustus. Belgische overwinning in Orsmaal-Gussenhoven. Gevechten rond Aarlen.

12 augustus. Belgische overwinning bij Halen, in de buurt van Diest.

13 augustus. De Belgen verslaan de Duitse cavalerie in Halen en verslaan de Duitsers in Taviers, nabij Eghezée.

Roberto J. Payró

Copyright, 2014 : Nathaniel BOVIN, voor de
Nederlandstalige vertaling

PAYRO ; « *Diario de un incomunicado. La guerra vista desde Bruselas (3)* », in LA NACION ; 20/11/1914.

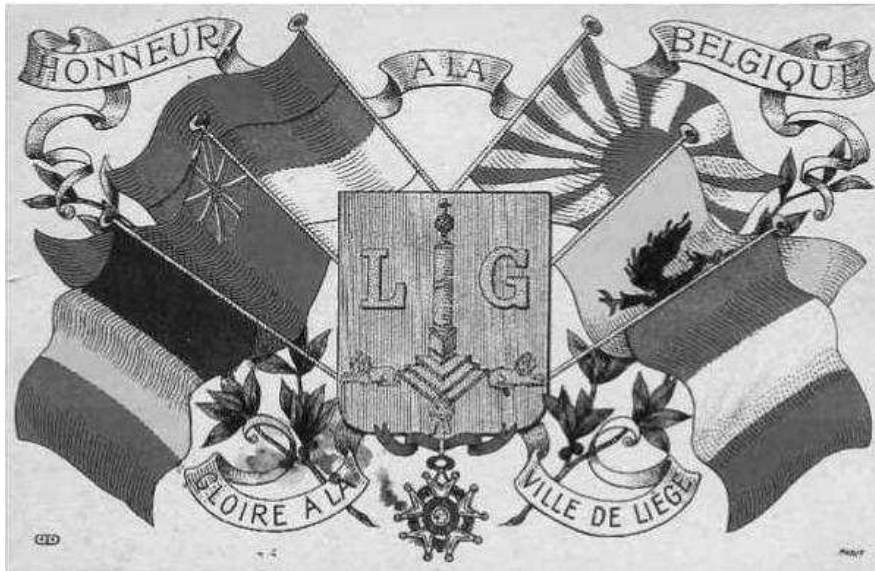
PAYRO ; « *Diario de un incomunicado. La guerra vista desde Bruselas (4)* », in LA NACION ; 21/11/1914.

N.v.d.V. :

bataille des Casques d'argent ou combats (bataille) de **Haelen**, voir :

http://www.sambre-marne-yser.be/article.php3?id_article=10

Luik werd op 8 augustus door de president van de Franse Republiek gedecoreerd met de Orde van het Legioen van Eer:

Du Journal officiel (8 août 1914)

Paris, le 7 août 1914

Monsieur le Président,

Au moment où l'Allemagne, violant délibérément la neutralité de la Belgique, reconnue par les traités, n'a pas hésité à envahir le territoire belge, la ville de Liège, appelée, la première, à subir le contact des troupes allemandes, vient de réussir, dans une lutte aussi inégale qu'héroïque, à tenir en échec l'armée de l'envahisseur.

Ce splendide fait d'armes constitue, pour la Belgique et pour la ville de Liège en particulier, un titre impérissable de gloire dont il convient que le gouvernement de la République perpétue le souvenir mémorable en conférant à la ville de Liège la croix de la Légion d'honneur.

J'ai, en conséquence, l'honneur de vous prier de vouloir bien revêtir de votre signature le projet de décret ci-joint, approuvé par le Conseil de l'Ordre de la Légion d'honneur et décidant que la croix de la Légion d'honneur est conférée à la ville de Liège.

Le ministre des Affaires étrangères, Gaston Doumergue.

Le Président de la République Française

Sur la Proposition du Ministre des Affaires étrangères

DECRETE:

Article Premier. — La croix de chevalier de la Légion d'honneur est conférée à la ville de Liège.

ART. 2. — Le ministre des Affaires étrangères et le grand chancelier de l'Ordre sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent décret.

Fait à Paris, le 7 août 1914.

Par le président de la République.

R. Poincaré

Le ministre des Affaires étrangères

Gaston Doumergue